

Univerzita Karlova
Ústav pro dějiny umění

Posudek bakalářské práce:

Jiří Fiala

Hrad Kumburk

Praha 2012

Název zajímavé práce je do té míry lapidární, že neumožňuje představu o jejím zaměření. Podstatou je totiž ojedinělý pohled na jeden z romantických hradů Českého ráje z hlediska památkové péče.

K péči o zříceniny vyšlo několik článků, včetně metodiky NPÚ, které autor správně cituje. Většinou se ale jedná o několik na sobě bohužel často nezávislých pohledů: historie, umělecká historie, průzkumové práce, obnova. Za největší přínos pokládám dlouhodobější sledování osudů zříceniny, která prodělala dramatickou proměnu od romantické zapomenuté lokality (jak autor velice dobře z vlastní zkušenosti popisuje) po místo, kde do jisté míry samotný hrad ustupuje do pozadí a místu rozličných turistických aktivit dodává atraktivnost, v podstatě se stává jevištěm. Objevuje se zde doposud málo, či vůbec vnímaný trojí život zříceniny: doklad historie (stavitelství, umění); romantický prožitek; exploatované prostředí turistického ruchu

První kapitola se pokouší ve zkratce naznačit vývoj i význam hradů jako samostatného fenoménu. I pro malý rozsah však zůstává u obecných tezí, které mnohdy působí až poněkud naivně

Je nutno ocenit, že autor přesvědčivě dokládá, že každé památkové akci musí předcházet podrobné poznání a porozumění památce. To ukazuje v kapitole rozebírající historický vývoj hradu. Zde ale postrádám podrobnější poznámkový aparát, zcela chybí odkaz na sumární pohled z pera D. Menclové. I když je v přehledu literatury uvedeno stěžejní Sedláčkovovo dílo, opět se v poznámkách neobjevuje. Naopak odkaz na Heroutovu jinak nepochybně významnou práci není v této části vhodný – jedná se o učebnici.

Pátou kapitolou počíná nejkvalitnější část práce. V krátkých kapitolách jsou sledovány úpravy a proměny jednotlivých částí hradu. Autor zde vlastně nahrazuje nedostatečnou práci památkové péče, které tato důležitá rovina práce v podstatě uniká. Ukazuje se základní význam kvalitní obrazové dokumentace nejen před provedením prací a těsně po opravě, ale i po více letech. Tento postup by si zasluhoval prezentovat v památkových periodících.

V závěru autor srovnává novodobé aktivity s děním na dalších objektech (hrady Orlík a Zlenice). I když se zde objevují inspirativní postřehy (otázka rozsahu archeologických prací a jejich smyslu, nadšení versus odbornost zásahů a zejména ochrana objevených situací aj.) opět krátké pojednání jen navozuje prostředí pro jasnější formulování obecněji platných závěrů.

Samotný závěr práce je opět stručný, uvádí jen obecné teze. I když je nutno s nimi souhlasit, přece jen se měl autor pokusit jejich znění vztáhnout na podrobně a nesporně s láskou poznány a obdivuhodně zažitý objekt.

Tématem originální práci s uvedenými připomínkami doporučuji k obhajobě.

Ing. Petr Macek, PhD.